

عنوان مقاله:

نظریه اذن و ولایت پیامبر اکرم(ص) در تشریح احکام الهی مبتنی بر آیات قرآن و آرای علمای فریقین

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های تفسیر تطبیقی، دوره 5، شماره 10 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

محمد جواد ابوالقاسمی - عضو هیئت علمی و استادیار پژوهشگرده سازمان سمت

خلاصه مقاله:

تاریخ ارسال: 16/12/97 | تاریخ پذیرش: 03/03/98 ولایت تشریحی پیامبر اکرم از نظر شیعه، پذیرفته شده است و اختلاف عمده ای وجود ندارد؛ ولی این موضوع مورد قبول همه علمای اهل سنت نیست. به همین دلیل، مقاله حاضر در پی تبیین اختیارات پیامبر اکرم در تشریح احکام الهی مبتنی بر نظریه اذن و ولایت الهی پیامبر اکرم در تشریح احکام مبتنی بر آیات قرآن و آرای علمای فریقین است. در آغاز، ادبیات نظری و مفاهیم اصلی مرور و سپس، اصل نظریه تبیین شده است. در ضمن، با بهره مندی از آیات قرآن مجید و استفاده از آرای مفسران فریقین، دلایل و مستندات نظریه، بیان و با جمع بندی آیات و دیدگاه ها، از فرضیه پژوهش دفاع می شود. این نظریه بیان می کند که خداوند پیامبر اکرم را ماذون ساخته و ولایت بر شریعت را به ایشان عطا فرموده است تا بتواند در چارچوب کلی دین اسلام، احکام مورد نیاز جامعه را متناسب با مقتضیات زمان تشریح کند. این نظریه با نظریه اجتهاد النبوی و نظریه تفویض امر الدین الی النبوی تفاوت های عمده ای دارد. این مقاله از روش تحقیق کیفی، تحلیلی، توصیفی و تکنیک اسنادی بهره برده و به این نتیجه رسیده که گستردگی اختیارات پیامبر اکرم در تشریح احکام الهی، به گستردگی رسالت ایشان است و شامل احکام مختلف می شود. تشریح احکام، اولاً و بالذات مربوط به خداوند است و کسی جز او حق تشریح ندارد؛ مانند آن چه در ولایت و شفاعت آمده است. ولی خداوند در چارچوبی تعیین شده به پیامبر اکرم اذن داده تا در حوزه شریعت خود در تشریح احکام تصرف کند و احکامی را حسب مصلحت های مختلف کم یا زیاد کند. این اختیارات، ویژه پیامبر اکرم است و در چارچوب اذنی است که خداوند به ایشان داده است.

کلمات کلیدی:

اذن الهی، ولایت، تشریح، ولایت تشریحی، احکام الهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1033627>

